

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:

Brasovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese:
Jo'a si Dumineca'.

Pretiul abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu seu
28 franci.

Se prenumera:

la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:

un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primesc. — Manuscrise nu se
retramtu.

Anulu XLIII

Nr. 81.

Joi, 11 | 23 Octobre

1879.

Brasovu, 22/10 Octobre.

La ordinea dilei in politic'a cea mare este aliant'a Germaniei cu Austro-Ungari'a. Tota lumea se occupa de acésta aliantia, de important'a si urmarile ei posibile, ce mirare d'er' déca ministrul Angliei lordulu Salisbury si-a ales'o de tema principala a discursului ce l'a tienutu dilele aceste in Manchester asupra situatiunei. Pena acumă numai diuvaristic'a vorbea de aliant'a germano-austriaca, acésta nu capetașe nici-o adeverire din partea celor ce sunt iniatiati in secretele diplomatiei, lordulu Salisbury inse nu numai că vorbesce de acea aliantia că de unu faptu implinitu, d'er' vorbesce de ea cu-o bucuria si c'unu eutusiasmu care ne face se credemu că densulu a dorit'o si așteptat'o de multu.

Si de unde vine bucuria barbatului de statu anglosu asupra aliantie germano-austriace? S'a disu de nenumerate-ori că Austro-Ungari'a si Anglia au interesse comune in Orientu, in ce consista acesta comunitate? Nu mai este nici o greutate a respunde la intrebarile aceste avendu inaintea bilaru vorberea lordului Salisbury. Interessele comune reduc in realitate la dorint'a comuna a Angliei si Austriaciloru că Russi'a se nu 'si pôta in-tinde domni'a s'a asupra peninsulei balcanice si Salisbury de aceea se bucura asupra aliantie germano-austriace pentru că prin acésta i se face cu putinția Austro-Ungariei de a 'si implini missiunea in care a insarcinat'o Europa la Berlinu, că se faca scurpișorul russesci pe peninsul'a balcanica. Cu lordu Salisbury Austro-Ungari'a este sentinel'a Europei, care are se pazescă că Russia se nu mai trece Dunarea si Balcanii. Austro-Ungaria numai are prin urmare mana libera, ea este constrinsa a implini greau'a missiune a unei sentinete in intoresulu Europei si „in specialu alu Angliei."

Eata esplicarea bucuriei lui Salisbury. Anglia a potea birui in Orientu singura cu Russi'a, 'i trebua unu ajutoriu din partea unei poteri continentale si acésta potere nu potea fi alta decât austro-Ungari'a, care este chiamata a jocă unu rol de gendaru pe peninsul'a balcanica. Ce va astigă de aci nu se scie, atâta este inse că si s'guru că interesele anglese voru profită. De aceea ne-ar' surprinde déca amu audi că si Anglia' si slaturat la aliant'a austro-germană.

Intemplarea a voitu că mai deodata cu discursul ministrului anglosu diariulu francesu „Le Soir" a publicatu o convorbire ce-o avu la Barone in Itali'a colaboratorulu seu d. Peyramont si Ludovicu Kossuth. Parerea exdictatorului asupra aliantie Austro-Ungariei cu Germania este cu totu opusa laudei ce io face ministrul anglosu. Kossuth declară acésta aliantia de pernicioșa cu desebire pentru Ungari'a. Elu vede totul in alta lumeni. Pre candu ómenii guvernului ungurescu bila inteleptiunea comitelui Andrassy care a adusu monarchie aliant'a cu Germania, betranulu Kossuth plange — sórtea Ungariei.

Natiunea maghiara, dise elu, e desnervata prin coruptiunea de 12 ani a regimelui lui Andrassy si lisa, diet'a nu mai e decât o registratura pentru poterile guvernului... vedu că Ungaria este pernicioșa cu desebire... acésta nenorocita tiéra vegetă inca cativa ani terata de Germania si e va luptă numai in favorulu acestei poteri... nu trebuie se ne amagim; déca cu ajutoriulu nostru va fi batuta Russi'a, noi totusi u vomu avé platinu spesele resbelului si vomu scapá de Slavului numai spre a fi inghititi cu zama germana. Sunt unii in Pest'a cari voiesc se se angajă cu antagonismulu in contra Russiei, ei 'mi scriitori lungi spre a'mi dovedi că aliant'a cu Germania e neaperat de lipsa spre a tiené Russi'a si. Nefericitii nu vedu că acésta aliantia aduce dupa sine neincunguraveru o aliantia

francesa-russescă, că, déca va isbuñi conflictulu generalu, Germania va fi pré multu ocupata cu propria-i aperare, de cătu că se le pôta veni intru ajutoriu si că prin urmare Austro-Ungari'a va avea a se bate singura cu Russi'a." — In fine dupa ce a condamnatu politic'a ce su portat'o Ungarii in timpulu din urma, Kossuth esclamă:

„Ungari'a este perduta. De ce se me mai leaganu in ilusiuni insielatore? Russi'a va fi in Pest'a inainte de ce Habsburgii voru siedé in castelulu de Bud'a si voi, voi Francesiloru i' yeti deschide calea. Sermana Ungaria acumă te tradéza proprii tei fii..."

Cronic'a evenimentelor politice.

Partid'a a u t o n o m i s t i l o r u din parlamentulu austriacu nu numai că a reesit la alegera biuroului, d'er' castiga mai in fiecare di căte o victoria in contra decembristiloru, astfelui incătu pote dice, că rolurile s'au schimbătu cu deseverisire si astadi dnii Hohenwart, Rieger si Smolka cu ai sei dau tonulu in parlamentu. „Tempora mutantur" esclama organulu Nemtiloru progressisti cu intristare. In comisiunea pentru redactarea responsului la discursulu tronului au fostu alesi 13 autonomisti si numai 9 decembristi si nu era destulu cu atata, comisiunea spre a nu lasă nici o dubietate asupra influenței, ce o posedu astadi federalistii in camera, a alesu pe comitele Hohenwart cu mare majoritate de referentu, candidatulu decembristu Dr. Sturm a capetatu numai 8 voturi. „Barbatulu, care candu a repasit u dela ministru a lasatu imperiul in cea mai mare incurcatura, a caruia politica a facutu unu asemenea fiasco, incătu se parea că pentru totdeauna va fi politicesce mortu, — comitele Hohenwart fù alesu referentu alu comisiunei pentru redactarea adresei, in care se se esprime voinți si nisuintele politice ale poporului austriacu. Ce-i dreptu, că si partid'a constitutiunei pôrta in parte vin'a, că s'a potutu intemplă unu asemenea lucru. Dér' niciodata comitele Hohenwart nu ar' fi devenit u earasi omulu situatiunei, déca nu i-ar' fi deschis u aplanatu calea ministerulu Taaffe". Astfelui se tanguesce „Deutsche Ztg".

Mai puçinu favorabila că in adunarea deputatiloru este situatiunea partidei autonomiste in cas'a domniloru, unde se afla in minoritate. Cav. de Schmerling a provocat prin atitudinea s'a opozituala formarea unei partide a constitutiunei in cas'a domniloru. Faptulu acest'a nelinistesce pe Cehi, cari se temu, că nu cumva comitele Taaffe se fia cu doue fețe, un'a autonomista in camera si alta decembrista in senatu. „Politik" se mira cumu barbati, cari stau in legatura atâtu de intima cu cercurile mai inalte că comitele Neipperg s'au potutu alatura la partid'a lui Schmerling. De aceea provoca organele cehice pe ministeriu se se complezeze mai curându, intariudu-se cu elemente federalistice.

Se dice, că in comisiunea de adresa a casei domniloru ar' fi declaratu principele Carolu Schwarzenberg, că elu si amicii sei se nisuesc a face se se modifice constitutiunea in sensu autonomisticu. Majoritatea lordiloru austriaci nu voiesc se scie inse de-o asemenea modificare si de aceea declara in projectulu loru de responsu, că intre marginile constitutiunei se potu desvoltă totu natiunalitatile si tóte limbele monarchiei. Nu este nici decumă surprindetoriu, déca centralistulu Schmerling si soții sei afla, că experientele autonomiste sunt superflue, d-loru inse cu greu ar' poté dovedi, că intre marginile constitutiunei centrale si suprematiste este possibila o adeverata desvoltare a nationalitatiloru si a limbelor; n'au ajunsu 12 ani de proba, de ce in intervalulu acest'a nu s'a facutu nici unu pasu inainte spre impacarea tuturoru poporeloru din imperiu? Minoritatea comisiunei cu guvernulu au cautat u

incheia unu compromisu cu majoritatea lordiloru, d'er' n'au reesit si minoritatea comisiunei care se compune din principele Czartoriski, comitele Falkenhahn, br. de Hübner, principele Metternich, comitele Rechberg, princ. Carolu Schwarzenberg, comitele Leo Thun si comitele Wodzicki a declarat u că va asterne unu proiectu de adresa deosebitu. Desbaterea asupra proiectelor de responsu la discursulu tronului se va incepe in ambele camere pe la finitulu lunei curente si promite a fi cătu se pote de interesanta.

Diarele din Vien'a publica prim'a scrisore circulara a nouui ministru de esterne br. de Haymerle cătra representantii monarhiei in strainatate. Acésta circulara, s'ar' poté dice, se compune numai din doue asigurari a) că br. Haymerle voiesc se continue politic'a antecessorelui seu b) că monachi'a voiesc se sustiena pacea si bunele relatiuni cu marile poteri. Totu actulul face impressiunea că si candu br. Haymerle s'ar' fi temutu, că nu cumva prin vreunu cuventu se provoce bunuiel'a d-lui de Bismarck, că densulu (Haymerle) ar' avé si vreo idea mai de sine statotore si nu ar' fi numai unu simplu continuatoriu alu directiunei pe care apucase Andrassy si care l'a dusu dela Berlinu pena la Novibazar. Totodata se observa, că cu tota silint'a cea mare ce si-a datu br. Haymerle de a face complimentele datorite antecessorului seu n'a potutu se se avente la unu limbaj mai caldurosu, mai convingătoriu, ci pare că a alesu cuvintele cele mai sarbede, candu a vorbitu de meritele premergătorului seu.

„Responsabilitatea serioasa ce o semtu — dice br. Haymerle in cirlular'a s'a — este cu atâtu mai viua in mine, cu cătu sunt urmasiul unui barbatu de statu, care a facutu servicii atatu de inseminate inaltului nostru Suveranu si monarhiei. Devotamentul pentru inaltulu nostru Domnitoriu, de care sunt petrunsu, me sustiene in problem'a ce mi s'a incrediutu si care nu e alta decât: a continua oper'a antecesorelui meu... Eu punu unu pondu deosebitu pe aceea de a nu lasă se se nasca nici o dubietate despre aceea, că prin retragerea comitelui Andrassy politic'a nostra nu s'a modificat u intru nimicu, pentru că sunt convinsu, că nu potu se servescu intentiunilor Maj. Sale Imperatului si Regelui mai bine, decât u mandu lini'a aceea politica, care in mediulocul unoru seriose vicisitudini a asiguratu patriei nostre binefacerile pacii si susținerea prestigiului seu."

„Congressulu dela Berlinu a consacratu bun'a intielegere intre poteri. A-o sustiené pe acésta, a consolidá starea politica ce a creat'o in Orientu, a lasă se urmeze dupa restabilirea pacei linistirea, a prestá industriei si comerciului sigurantia, mi se pare un'a din cele mai nobile probleme, la cari credu de a mea prima datoria de a lucră cu tóte poterile mele s. a. „In tóte cestiunile — asigura br. Haymerle spre fine — me voi conduce de acelasiu spiritu de conciliare, de aceeasi stima fața de drepturile altora si de aceeasi considerare binevoitore a intereseelorloru loru, de care dorescu se intimpinam si noi in mesura egala. Tota ingrijigarea mea o voi consacră d'er' spre a sustiené bunele relatiuni cu poterile straine" ... s. a.

Comisiunea pentru regularea cestiuniei Arabi-Tabi'i se va intruni in 27 Octobre st. n. in Constantinopolu. Din partea Austriei a fostu delegat u că comissariu locot.-colonelul Jäger din statulu majoru.

In diu'a de 16 l. c. a tienutu ministrulu anglosu lordulu Salisbury in Manchester unu discursu care de siguru nu va contribui că se se sustiena bun'a intielegere intre Russi'a si Austro-Ungari'a. Salisbury a esplicat u antagonismulu ce esista intre interesele tuturoru statelor europene si intre nisuintele russesci, cari prin domnirea Russiei peste tota peninsul'a balcanica si in Constantinopole am-

mintieau tota Europa si cu deosebire Anglia. Elu arata cum prin tractatul dela S. Stefano scopulu rusescu era ajunsu si cumu a fostu apoi impede catu la Berlin, prin aceea ca Europa a delegatu pe Austro-Ungaria a face unu finit scopurilor russesci pe pensul'a balcanica. Salisbury, dice ca Europa deca nu se potea increde in Turci apoi de siguru se poate baza pe Austro-Ungaria, care e unu statu poternicu. Sentinel'a austriaca va stia la paza in Novibazar. Turcii sunt bravi soldati si inca ei ar' pota asigura multu timpu esistentia Turciei deca ar' reforma administratiunea; i pare reu inse, ca fanaticii au atata influentia asupra Porei, incat acesta poate ca va face opositiune resoluta reformelor, ceea ce ar' aduce cu sine ruinarea ei totala, apoi continua:

"Puindu casulu inse, ca Turcia cade, Austro-Ungaria este acum in Novibazar si a inaintat pe pensul'a balcanica intr'o asemenea pozitie, incat Russa nu mai poate trece cu ostirile sale Dunarea seu Balcanii, pe catu timpu nu va fi invinsu resistintia Austro-Ungariei, si Austro-Ungaria in casulu unui atacu nu va fi singura." Salisbury accentuandu apoi pe facia antagonismului ce domnesce intre Anglia si Russia cu deosebire in Asia mai adause, ca fara de a cerceta exactitatea scirei ce-o aducu diuarele despre o alianta defensiva intre Germania si Austro-Ungaria va dice tuturor, cari stimiza pacea Europei si independentia natiunilor cu cuvintele biblice, ca acesta este o veste imbucuratoare. — Nu cumva voiesce Anglia ca Austro-Ungaria cu ajutoriul Germaniei se-i scota castanele din spudia, si lordii Beaconsfield si Salisbury se stie la o parte si se rida?

Solutiunea cestiunei Evreilor.

Patriotismulu a triumfatu asupra egoismului, interesulu tieri a triumfatu asupra intereselor de partidu, Romanii au dovedit din nou ca, in momente grave, in facia unor mari pericole, sciu se si de manu cu totii si se faca se respecte de catra straini vointia nationala. Odata constatatu acestu faptu imbucuratoriu, numai era nici cea mai mica indoiela ca cestiunea care a fremenat atat de multu tota spiritele din tierra, va fi rezolvata spre multiamirea tuturor.

Incercarile ce s-au facut din partea guvernului si a majoritatii Camerei spre a se intielege cu opositiunilii si a inchelat unu compromis, au avut resultatul celu mai satisfactoriu. Dupa cumu anuntaramu inca in Nr. trecutu membrilor delegatiunei camerei dupa o consultare mai lunga cu delegati opositiunei s-au intielesu asupra anorii modificari ale proiectului din discussiune, au delaturatul liste primindu numai ca cei ce s-au luptat pentru independentia se fia naturalizati printru singuru votu dupa ce se va revisui art. 7 si astfelui au facutu posibila o solutiune, care a intrunitu mai unanimitatea voturilor.

Proiectul este modu stabilitu in intielegere a fostu presentat in siedintia de Sambata 6 Octobre st. v. si dupa unu discursu alu dlui Maiorescu, care a provocat o replica a ministrului Bratianu si dupa ce d. Blaremburg a declarat ca este in contra proiectului se inchise discussiunea si se vota luarea in considerare a proiectului, care fu primitu cu 136 voturi contra 5 din 143, doi s-au abtinut dela votare. Urmarea votarea asupra articulilor cari se primescu de a rendulu La art. 3 opositiunea cere ca se se prevada majoritatea de doue treimi, marcaru pentru impamentenirea celoru dispensati de stagiu ca o mai mare garantie, ministru-presedinte inse declara ca prin acesta sar' da numai unu argumentu poternicu acelora cari au interesu ca poterile se nu recunosc ca este lucrate, de grece doue treimi se receru numai pentru modificarea constitutiunei.

In fine se primesc si art. 3 neschimbantu si punendu-se la votu proiectul de lege in totalu votezza, cu apel nominalu, pentru 133, contra 9, er' 2 s-au abtinutu. Dupa acesta presedintele camerei d. C. A. Rosetti dise: „Adunarea a primutu proiectul de lege (aplause prelungite). Prin urmire in virtutea art. 139 din Constitutiune declaru ca art. 7 alu Constitutiunei este revisuitu de catra Adunarea deputatilor. Acum dloru binevoiti a mi permite se nu me coboru de aci mai inainte de a ve esprim ca fericirea mea pentru ca amu vedutu ca delegati natiunei in tota cestiunile cele mari si nationale, intotdeauna au sciutu si sciu a da peptu contra ori-carei vijelii amenintator, ceea ce face ca mari si sigure sunt destinariile ei (aplause prelungite.)“

Din motivele delegatilor ce le publicam impreuna cu proiectul asia cumu a fostu primitu in siedintia de Sambata se poate vedea cari au fostu concessiunile ce lea facutu guvernului si majoritatea opositiunei.

Espunere de motive.

Domnilor deputati! In urma desbaterilor cari au avut locu in privintia proiectului presentat de noi pentru revisuirea art. 7 din Constitutiune, credinu de cuvintia a procede la ore-cari modificari in sensul diferitelor idei care s-au emis, amu constatat ca nu in fond, ci mai multu in forma a existat ore-care divergintie intre opinioane care s-au emis. Fiindu der intielesu asupra naturei proiectului nostru, ca elu nu contine de catu dispositiuni de naturalizare, precum si ca aplicarea principiului inscris in capulu art. 7, face asemenea prin sistem de naturalizare individuala, am procedat la urmatorele modificari, care, dupa cumu veti vedea, nu altera intru nimicu esentia seu spiritului proiectului presentat d-vostre.

Astfelui der, am mantinut principiul din capulu art. 7 relativ la egalitatea de drepturi civile si politice, nefacandu modificare de catu numai in privintia modului de aplicare a acestui principiu.

Astfelui am specificat, prin acestu proiectu de Constitutiune, tota formele si conditiunile, prin care se poate obtine naturalizare, mantinendu-se stagiu de 10 ani ca traditionalu la noi, si contineat deja in art. 16 alu codului civilu.

Amu prevedut asemenea tota dispense de stagiu, ceea ce era o consecinta necesara a fixarii stagiu de 10 ani ca regula generala.

Amu mantinut principiul naturalizarei individuale si prin lege speciala, mentionandu totu de-o-data, ca o lipse simtita de toti, ca este trebuinta a se decretat o lege pentru fixarea domiciliului.

Amu formulat in altu modu modificarea art. 8 din codulu civilu preveduta in paragrafulu 4 alu proiectului nostru.

Asemenea amu mantinut restrictiunea relativa la dobendirea proprietatii rurale pe care dersistam a o considera ca unu dreptu politicu.

Catu despre paragrafulu 3 din proiectul nostru relativ la provinci'a Dobrogea, amu socotit, ca elu se poate suprima fara nici un inconvenientu, de ore ce Constitutiunea nostra nu se aplica de catu la Romania de dincce de Dunare. Afara de acesta acolo nu exista nici inegalitate pentru causa de religiune, nici inconvenientele relative la proprietatea rurala spre a pota preocupat pe legiuitoru intru a usa de paliatve in acesta privintia. Adaugandu pe langa acestea si asigurare date de guvern, ca in curandu ne va presentat un proiectu pentru organizarea acestei provincii, credu ca amu facutu bine se suprimam ca inutilu acestu paragrafu 3 din proiectulu nostru.

Totu prin proiectul astfelui modificat, continuam de a mantine si a recunosc trebuinta unei aplicari imediate a principiului inscris in capulu acestui proiectu. Acesta aplicare se va pota face si mai cu inlesnire in data ce va disparer actualulu art. 7 din Constitutiunea nostra. De aceea in tre casurile de dispensa de stagiu amu prevedutu ca voru fi naturalizati, cu acesta dispensa, si, intr'unu modu colectiv, printru singura lege, aceia, cari au servit sub drapel, si in timpul resboiului pentru independentia.

Cu modulu si in form'a acesta, credu d-lor deputati, ca prin proiectul astfelui modificat, fara alteratiunea esentiei proiectului nostru primitivu, si la care a aderat si guvernul, vati convinsu pe deplinu, ca nu v'am presentat de catu unu proiect de naturalizare pura, cu sistemul unei aplicari imediate in limitele putintelor impuse de interesele noastre nationale si economice, si ca astfelui vomu pota obtine sufragiele unei majoritatii importante, atat de necesaria in cestiuni de asemenea natura.

Raportor: D. Giani.

Proiectu de lege

pentru revisuirea art. 7 din Constitutiune.

Art. unicu. In loculu art. 7 din Constitutiune, care se revisuiesce, se va pune urmatorelu:

Art. 7. Diferintia de credintie religioase si confessiuni nu constitue in Romania o piedica spre a dobendii drepturile civile si politice si a le exercitata.

§ 1. Strainulu, fara osebire de religiune, suspusu seu nesupusu unei protectiuni straine, poate dobendii impamentenirea cu conditiile urmatore:

a) V-a adresa guvernului cererea de naturalizare, in care va areta capitalulu ce posedu, profesiunea seu meseria ce exercita si vointia de a si stabili domiciliul in Romania.

b) Va locui, in urma acestei cereri, dieci ani in tierra si va dovedi, prin faptele sale, ca este folositoru ei.

§ 2. Potu fi scutiti de stagiu:

a) Acei, cari voru fi adusu in tierra industrii, inventiuni utile seu talente distinse, seu cari voru fi fundat aci stabilimente mari de comerciu seu de industria.

b) Acei cari, fiindu nascuti si crescuti in Romania din parinti stabili in tierra, nu s-au bucurat nici unii nici altii vreodata de o protectiune straina.

c) Acei cari au servit sub drapel in tim-pulu resbelului pentru independentia, voru pota fi naturalizati in modu colectiv dupa propunerea guvernului, printre singura lege si fara alte formalitati.

§ 3. Naturalisarea nu se poate acorda decat prin lege si in modu individualu.

§ 4. O lege speciala va determina modulu, prin care strainii voru pota stabili domiciliul lor pe teritoriul Romaniei.

§ 5. Numai Romanii, seu cei naturalizati romani, potu dobendii imobile rurale in Romania. Drepturile pena acum castigate suntu respectate.

Conventiunile internationale astazi existente remanu in vigore cu tota clausele si termenul cuprinsu intr-ensele.

Raportor: D. Giani.

Din camera romana.

Intre discursurile pronuntiate pentru proiectul penultimu alu delegatilor este remarcabil acel alu dlui P. Carp care dupa ce a aruncat ochire asupra argumentelor principale ce s-au adus contra proiectului a disu:

M'am intrebatu atunci, cumu se poate se avemu in faga nostra o asia bogata de passiune si o asia saracina de argumente. Caci faptulu e patentu. E positivu, cumu ca acesta cestiune sdruncina Statul pena in cele mai adanci fundamente ale lui; e positivu, cum ca pasiunile de o parte si de alta suntu asia de interitate, in catu ele dau locu in acesta Camera la nesce scene, ce nu le punu in sarcina nimeni, ci le punu in sarcina unei situatiuni, care e mai forte de catu noi; si in medilocalu acestoru passiuni se nu se gasesca nici unu argumentu seriosu, care se esplice interitatea. Intielege acesta din partea masselor, no' intielege in Parlamentu, si de aceea se vedu omeni cari sustin, ca adveratele argumente ale opositiunei suntu altele, era nu ca ce se spunu aci. Odata curatit u teremulu, d. Carpu promitea a studia cestiunea evreiesca in sine si in afara de passiuni ce ne incongiura si de situatiunea in care ne aflam.

Ce este unu Evreu?

Evreulu e reprezentantul unei rase, care s'a datu in comerciu si a fostu privit ca unu omu cu o religiune sparta, ca unu cu care nu e posibilu contractul social. Din acesta cauza, activitatea Evreilor s'a concentrat in mercuri si, fiindu-ca omulu cauta o consolatiune in contrapretiului, 'si-a gasit-o in religiune. Si suntu tari, cum suntu toti cei ce credu. Ce s'a facutu la noi? Candu amu renascutu ca natiune, luandu formele esterioare ale civilisatiei occidentale, amu credutu ca vomu avea si rezultate. Amu credutu ca libertatea creaza civilisatiunea; deoarece inselatu, caci civilisatiunea creeaza libertate. Atunci amu parasit tota activitatea nationala si ne-amu aruncat in politica; de aceea, pentru fia-care lucru e unu titularul alti 7-8 candidati. Astfelui, amu lasatu locul gol Jidanulu a venit si 'lu a ocupat. Eca unde suntem deca e unu lucru bunu in tratatulu de la Berlin, e ca silesce se ne deschidem ochii. Candu a venit legea romane basandune pe unu principiu de egalitate, amu decat ca carcimele nu mai suntu unu monopolu. Care a fostu sultatulu? A fostu ca in locu de o carciuma s'a iruita fia-care comuna sipte si in locu de o familia evreiasca venit sipte.

Acesta ca exemplu. Reulu este deci seriosu asta. Evreii suntu stapani pe productiunea nostra economica si care aru fi mesurilepressive ce veti luati asta-di, nu pleci veti ajunge la unu bunu resultat. Asiu intrebati Codrescu, deca cu legi mai restrinse resultatulu este deplin si tabloul facutu de d-sa ingrozitoru, ce va fi candu o mai larga se va face? Asiu intielege se nu se deosebea precum au spusu dnii Conta si Blaremburg. Asiu nu mai departe inca si asiu mari restrictiunile directe in cestiunea Evreilor, deca asiu crede in eficacitatea lor. Eu ca inse ca aiurea stia leaculu. Inainte de tota sunta doua cruri, pe care trebuie se le avemu in vedere. Antau, emciparea economica a satelor, si alu douilea, crearea forta a concurrentiei prin tergnri. Pentru primul punct, vorbim de a propune in sesiunea viitora o lege, ce va determina inalienabilitatea proprietatii mici, o alta lege ca caru se fia monopolizate si proportionalu pe poporatiune.

avé ondrea a vénî cu alta lege despre usura, mai aspra de cău aceea de astă-di, și cu o lege care va garantă imprimaturile tieranilor. În fine trebuie o lege care va dă moșilor agricole o alta garantie de aceea ce ne ofere legea actuală, care da locu la o adeverata impilare. Pentru bratice, va trebui se înlaturam pe Romani de la funcționari, și atunci va veni o vreme unde democratia, în locu fia democratia bugetara, va fi adeverata democratia a moșilor, care nu cere de la libertate altu-ceva de cău garantă rezultatelor obtinute prin stradani'a fia-caruia. (Applause.) Voiu cere d'er' inamovibilitatea magistraturei și voiu cere crearea unei curți pentru contenciosulu administrativ, care se dă o pepiniera de prefecti, ce va sustrage administrația de sub arbitriul Camerei.

Pentru astă-di me oprescu aici; nu potu se ve spusun intregu sistemulu, întrăg'a teoria; amu vrutu numai se ve arătu cam, în ce sensu a trebuitu noi se lucramu. Facia juse cu Evreii trebuie pe de alta parte se punem unu capetă situatiunei de astă-di. Starea de resbelu in care ne așamă facă cu dănsii nu o putem continuă fara pericolul pe trăie. Astădi vedem că se intempla la noi lucrul celu mai straniu, adica că capitalul este în luptă cu producătorul si nu luptă in teoria că in cartile lui Proudhon, d'er' luptă reală, si acăstă pentru că refuzam acelora ce posedă capitalul facultatea de a'lui pune la servitul unei fabrici ce o potu numi a loru. Ei bine, a venit timpul să curmam acăstă stare de lucruri: a venit timpul să arătam Evreilor că nu mai vomu se fîmu cu dănsii într'o stare de luptă. Vremu se le dicem, că astădi suntu si ei cetățianii.

Inse, d-lorū, nici o transițiune nu se poate face in modu subit. Nu noi amu cerutu acăstă stare de lucruri, nu noi suntem cu desevârsire respundietori; de aceea nu se poate avea, că noi se schimbam totul intr'o di. Pentru mine modul de transițiune este antaiu acela de a ne garanta pamentul nostru, ear' pe de alta parte se probam Evreilor, că vomu se tacem unu incepem seriosu de emancipare, primindu' de pe acum, in numeru micu, d'er' satisfacatoru pentru dănsii, in cetatea nostra. In fine röga Camer'a a hă in consideratiune proiectul guvernului.

In siedintă urmatore dela 29 Sept. v. a cenu cuventulu O. N. Ionescu contra proiectului.

D sa arata, că argumentatiunea d-lui Carp este cu totu-aeriana si fantastica, de 6re-ce nu este vorba de a face o federatiune cu poporul israelit din univers, ci de a vedea ce cere tractatulu dela Berlin. D. Ionescu se intreba, pentru ce minoritatea este in contra solutiunei guvernului? Pentru că acestu sistem se contradice in sine insusi, si nu impacă nici tiér'a, nici pe puterile europene. Listele prezente nu sunt de catu o favore, si este imposibilu a se pune in armonia dreptulu si favore, doue lucruri ce nu sunt de locu asociabile. Aceste liste se basăza pe categorii. Ei bine, fiind astfelii, pentru ce se nu lasam libertate acelora ce se află in acele categorii de a solicita dela Adunare cetăția romana. Afara de acăstă, lista guvernului cuprinde omeni nedenni de a fi cetățianii, si cari ar' fi meritat se fi agoniți din tiér'a, pe care au defaimat-o. Sub rubrică autorilor de scrieri se vede figurandu si unu evreu, anume Iacob Psanter, care, se dice, că a scrisu „Istoria Romanilor“ cu privire la evrei, si „Potcovă.“ Ei bine, acăstă carte a fost scrisa într'un jargonu polonezu, si apoi tradusa in multiesce. Intr'insa se sustine, că evreii sunt mai vechi in tiér'a de catu Romanii. Eata d'er' meritele lui Iacob Psanter pentru cetăția romana. Dece si cele-lalte persoane din lista sunt tot asia de bine nemerite si determinate, cum istoricul Psanter, ce incredere mai potu inspira acele liste? Singur'a categoria de evrei ce se poate admite este numai categori'a acelora, cari'si au versat sanguele pentru independentia. Este justu, că acestia se fi recompensati cu cetăția romana, ori-care ar fi numerulu loru. Citindu § 4 din proiectu d. N. Ionescu dice, că in tiér'a nu au fost niciodata supusi romani, ci suditi, adeca supusi tributari catra Domn, care le acorda protectia sa; si că astă traditiune esista tocmai din timpurile Cesarilor Romani. Dece s'a numit evrei pamentenii, acăstă au fost pentru a se distinge evreii straini, de aceia cari, in calitate de suditi, au continuat a fi protegeati de legile tierei, si a fi tributari Domnului. Asupra § 2, d. Ionescu recunoscă, că bine a facut guvernul si comitetulu delegatilor de a ridicatu dreptulu de proprietate rurale la rangul unui dreptu politicu, de 6re ce proprietatea rurala este bas'a fundamentală a statului nostru dela incepulum creatiunei sale. In privintă § 1, sustine, că elu contiene numai nuu principiu, fara se arate si regule de naturalisare. Aceste regule trebuie tratate in Constitutiune, pentru că se nu se presupuna nici un momentu, că acăstă impamentenire catra cei necrestini este o emancipare.

Relevandu cele spuse de d. Carp in privintă' crestinismului, d. Ionescu dice, că instinctele religiose sunt ale poporului, că trebuie se-i se lase aceste instincte, si că religiunea crestina trebuie se fiu fundamental principal alu Statului roman (applause). Apoi continua asia:

„Cratia libertatei, s'a pututu compară Dumnedieul resbunarul alu jidovismului cu blandulu Dumnedieul alu cres-

tinismului. Ei bine, Dumnedieul crestinu nu este numai blandu, der' siu dreptu. Dumnedieul Crestinilor este si inhibitor, Dumnedieul Crestinilor privesce de o potriva pe dusmanu (applause). Eata ce diferenția mare este eata, pentru ce s'a cerutu se primim in cetăția nostra individe, cari voru se se asimileze cu noi in privintă' politicei, ear' nu in privintă religiunei loru. Ei nu ar' putea se ne dé acăstă reciprocitate, si fiind că ei nu potu se ne dé, de acea nici noi nu le cerem reciprocitatea acăstă. Dér' se se respecte basele fundamentale ale credinței noastre si se nu via cu negatiunea pe buze (applause). Israelitii, cari voru se se impamentenescă, trebuie se respecte religiunea domnitore, care este si aceea a parintilor nostri (applause).“

... „Chiaru revolutiunea cea mare francesă, care a detronat si suveranii pamentului si pe ai cerului, a respectat pe Christu, care a datu omenirei egalitatea (applause). Asia d'er' va intielege ori cine — si Europa' crestina mai' nainte de toti — pentru ce noi punem unata scrupulu, pentru ce suntemu atatu de greci de a face acăstă transformare radicala in statulu nostru. Nu vroim se vina nimenea cu o credința contraria credinței umane a lui Christu in statulu romanu. Mai multu de cău atatu: nu vroim ca institutiunile noastre se se descrestineze. Vomu face societăla justa, si de aci inainte vomu vedea, ce avantaje materiale si economice ne va aduce acestu elementu nou, remaindu bineintilesu, că ne reservam dreptulu nostru celu anticu si venerabilu, cu tradițiunile sale, cu caracterulu seu, cu superstitionile sale, deca voiti, ne vomu rezervă acestu dreptu, că se revindicam, că in statulu romanu se nu fia alta religiune dominanta de catu aceea a lui Christu, de catu religiunea crestina.“ (applause)

D. Ionescu declară ca acestea sunt motivele, pentru cari cere respingerea luarei in consideratiune a proiectului. Numai naturalisarea individuală, dicei, poate se completeze pactul nostru fundamentalu. .“

Dev'a 6/18 Octobre 1879.

Onorabile Dle Redactoru! Este unu secretu publicu, că in contr'a judiloru procesualu (szolgarbirák) de pe la noi, se facu plansori preste plansori, inse fara vre-unu resultat 6re-care. Cu deosebire se plange poporatiunea din cercurile Ili'a-Muresiana si alu Devei, pentru nenumeratele pedepse, asianumite „de prevaricatuni de paduri.“ Despre judele processualu din cerculu Devei, cu reșintăa in Lesinicu, ni se spune, că pe multi din cei judecati prin densulu, cătu a fostu vîr'a de lunga, i-au aplicat la lucrul de campu; ba ce e mai multu, chiaru si socotelele diverselor comune, despre diverse perceptiuni si erogatiuni dovedescu, că judele processualu isi permite pré multe. Poporatiunea din cerculu Iliei a ajunsu la o stare de compatimiu, in urm'a nenumeratelor pedepse banale si de inchisore.

De unu timpu incocă unii judi procesuali — au curagiulu de a pedepsi cu prinsore si pedepse in bani pe parintii, cari nu-si tramită copiii la școală, fia d'in ori-ce motivu. Se dice, că la judele processualu din Ili'a, mai in tôte dilale, sunt pertractari pentru prevaricatuni de paduri, si bietii omeni in cele mai multe casuri sunt pedepsiti cu pedepse ruinatōrie, căci la simpl'a fasiune a unui ingrijitoriu de padure, său a vre-unui deregatoriu de curte, ii infunda in inchisore, ii punu la lucru si ii pedepsescu cu sume enorme. Fric'a a devenit atatu de mare, incătu cei mai multi nici nu mai cutăza a apela, temendu-se de urmari si mai triste. — In scurtu trebile dloru judi processualu au devenit că de poveste, cumu se dice. Chiaru acumă am aflatu, că in contr'a judeului processualu din Patrosieni curge cercetare, pentru feliurite călcari de lege.

Ar' fi tempulu, că guvernul unguresc, se fia mai cu atentiune față de asemene abusuri, căci de va merge totu asia, nu sciu unde vomu ajunge. Este regretabilu si aceea, că de unu timpu incocă unii din judii procesuali se amesteca in pré multe cause, ce nu cadu in competintă' loru. Asia am aflatu, că in cutesantă' dloru au mersu pêna a se amestecă chiaru si in cause eclesiastice, pedepsindu pe unii preoti romani, pentru afaceri puru eclesiastice (!).

Tôte aceste sunt in stare a le dovedi chiaru cu acte si casuri oficiose.

Că de inchiajare am să ve mai impartasiescu, că aseră intre notariulu publicu, unu vice-notariu de la administratiune si alti „pretensi aristocrati“, s'a incinsu in otelulu din Dev'a o bataia ordinara. De altumintre „lumperaiurile“ scandalosă, la noi nu suntu de adi de ieri, la cari adesea participa chiaru functiunari de positiuni mai inalte, — candu apoi asemenei domnisorii de „méltságos“, facu cele mai ridabile scandale. Frumosu testimoniu de ednca-

tiune, frumosu exemplu pentru generatiunea venitore.

Cassiu.

Diverses.

(O noua statistica a locuitorilor Transilvaniei.) Cetitorii nostri isi voru aduce aminte de dissertationile d-lui Carolu Keleti, tienute in Academia de sciintie ungurescă despre crescerea si scaderea poporatiunei din Ungaria, in cari intre altele a voitu se dovedesca, că poporul romanu scade in fricosișatu la numeru, pre candu celu maghiar se inmultiesce intr'unu modu nemai pomenit. In tomulu alu 5-lea brosură 5-a a dissertationilor Academiei de sciintie ungurescă d. Keleti publica resultatulu scrutarilor sale statisticice dupa tiersi si nationalitati. Dupa datele produse de d. Keleti numerulu poporatiunei din Transilvania era in an. 1870 de 2,152,245, er' in an. 1876 numai de 2,136,678, adeca mai puținu cu 16,225 suflete. Numai urmatorele comitate potu arata o crescere a poporatiunei ardelene: Partea Naseudeana a comitatului Bistritie crescu cu 8 maghiari, 48 germani si 143 romani; Comitatul Brasovului cu 892 maghiari, 1178 germani si 1600 romani; Comitatul Ciucului cu 5332 unguri, 18 germani si 568 romani; Com. Fagarasului cu 66 maghiari, 108 germani si 1832 romani; comit. Treiscaune cu 3030 unguri, 34 germani si 772 romani; Com. Odorheiului cu 3148 maghiari, 9 germani si 41 romani. Comit. Sibiu lui scadiuse in acestu timpu cu 59 maghiari, 410 germani si 875 romani. Dupa calculatiunea lui Keleti maghiarii in Transilvania au crescut la numeru, in restimpulu dela 1870 pîna la 1876, cu 89,511, germanii inse decrescute cu 949 si romani cu 21,475 suflete. — Cău despre Ungaria arata Keleti că in anulu 1876 au fostu nascuti in regatul Ungariei 623,849 baieti si au murit 478,684 omeni, de aceea Keleti socotesce, că numerulu poporatiunei in regatul Ungariei s'a inmultit cu 145,165 suflete si poporatiunea totala a Ungariei, dice, că la finea anului 1876 a fostu de 13,670,624 suflete.

(Cutremuru de pamentu in Ungaria de sud.) Diuarului „Neues Pester Journal“ i se scrie dela Biserică alba cui dat'a 11 Octobre urmatorele: Eri pe la 4^{3/4} 6re-séra a fostu aici unu cutremuru mai mare care a durat 8—10 secunde. Directiunea cutremurului era dela resaritul spre apusu. Multe ziduri de case au crepatu. La inceputu cutremurulu s'a manifestat prin unele sguduiri, de la mai tardi si prefacutu intr'o miscare undulatoare. Alu doilea cutremuru a fostu la 7^{3/4} sér'a, de o durata numai de 2 pîna in 3 secunde, inse cu multu mai vehementu că celu dantaiu. Ochiurile dela ferestri se spargeau si cadeau cu sgomotu la pamentu, orologele s'au oprit in mersulu loru, iconele cadiura de pe pareti, mese, paturi si alte mobile se miscara dela loculu loru. Multe horouri (cosiuri) au cadiutu, au sfematu coperisulu si in unele casuri si plafondurile dela locuintă. Timpulu negura, plăie + 10 Rēaumur. Înainte de cutremuru a batutu unu ventu in fricosișatu dupa care a urmatu ploia. Fiindu- că in urm'a acestui cutremuru se mai arată din candu in candu că o sguditura, o mare parte din locuitori, ne mai fiindu siguri in locuintele loru, au esită pe afara, unde cu tota ploia ce se vîrsa, au petrecutu tota noaptea. Pe la 3 ore 55 minute dimineatia a fostu celu din urma, d'er' si mai puternicu cutremuru de 2 secunde. Mai multe case au cadiutu; multe au remasu cu crepaturi amenintatoare, incătu locuitorii nu mai cutăza a intră in încărce. Astfelii stă lucrul si cu scăolele, in care deocamdata este sistata instructiunea. Edificiul gimnaziului a patimitu foarte multu. In decursulu dileyi acesteia s'a suiatu termometrul pîna la + 14 graduri Rēaumur.

(Casu de morte.) In Desiu a repausat in 15 Oct. st. n. domn'a M a r i ' a H o s z u nascuta Porutiu, soția d-lui Vasiliu Hoszu, jude la tribunalulu regescu in Desiu si fîc'a cons. min. Samuilu Porutiu, in etate de 25 de ani.

(Passivitatea Evreilor.) Declaratia ce amu reprobuscă in Nr. trecutu, prin care mai multi Evrei se lapeda de solidaritatea cu diuarele supuse Aliantiei israelite, combatendu atitudinea celor ce agita in favorulu acestei Aliantie, a produs multu sange reu in neamulu lui Israel. „Fraternitatea“ care a fostu atacata de acei domni ii numesce „mandatari fara mandate“ dicându că n'au avutu dreptu a vorbi in numele poporului evre-

escu si că sunt numai cătiva „contracii, cari in acăstă calitate voru se linguisescă guvernulu, sciindu că darea in intreprisa a lucrarilor publice se apropia.“ Procederea acestor domni, cari au disu că „astăpta cu respectu si supunere decisiunea ce se va luă de natiunea romana in suveranitatea sa in cestiunea israelita“ si impregiurarea, că după cumu se vorbea mai multi Evrei notabili ar' fi intrat in negocieri cu guvernul romanu, au provocat o contra-manifestare a adictilor Aliantiei, cari au convocat o adunare a Israelitilor „romani“ in sal'a „Barasieum“ (care si-a luat numirea dela Dr. Barasiu) care adunare la 25 Sept. st. v. a protestat mai antaiu in contra celor „ce si-au arogatu dreptulu de a negocia cu guvernul romanu, gerandu-se că representantii intregei poportiuni israelite din tiéra. Dupa aceea contra parerii predicatorului evrei din sinagogă dela Bucuresci, care in Sambat'a premergătoria a indemnării pe Evrei se lucre din tōte poterile in potrivă tuturor projecelor de revisuire, ce s'a presentat pēna acuma, sustinendu, că Evreii trebuie se tinda a capetă ori totu, ori nimicu, adunarea a hotarit passivitatea absoluta, formulandu acăstă decisiune in urmatorul procesu-verbalu:

„Astazi, Duminica 30 Sept. v. 1879 adunarea Israel. Romani convocata in sal'a „Barasieum“, după ce a ascultat pe D-nii I. Schoenfeld si Samuel Marcus, unii din acele persoane, cari 'si-au arogatu dreptulu de a negocia cu guvernul romanu in privinta solutiunei cestiunei dela ordinea dilei in numele intregei poportiuni israelite, respinge cu unanimitate propanerile acestor D-ni, cari nu sunt si nu vor fi mandatarii nostri; declara, că conduită Israelitilor romani trebuie se fia passivitatea absoluta; declara, că are sperantia, că guvernul romanu impreuna cu Camerile legiuitorie voru sci a dă cestiunei Israelite o solutie conformu cu cerintele secolului in care traimu. Decide numirea unui Comitetu compusu de 12 membrii, cari au misiunea de a invită pe coreligionarii nostri din tōta tiéra, de a observă passivitatea absoluta, de a astăpta cu linisice decisiunea Corpurilor legiuitorie.“

(Biletele hypothecare false in Romania.) In mai multe județe si anume in Buzeu, Ialomiția, Ilfov, Prahova si Tufova s'a ivit cate-va bilete ipotecare false de 5 si de 20 lei. Ministrul de finanțe aduce la cunoștința publică semnele distinctive dintre biletele bune si cele false. Semnul principal alu biletelor ipotecare este capulu lui Traianu din Filigrana. Acestu capu nu e imprimat cu ver-o coloare său impresu in urma in hartie, ci e formatu chiaru in hartie la fabricarea ei, in catu partile deschise său inchise ale desemnului reiesu din grosimea său subtilitatea a insasi fōei hartiei. Pe biletele bune, capulu lui Traianu are unu desemn fōrte frumosu, fōrte bine vediutu in tōte amenuntele lui si transparentu, candu e pusu in prējma luminei. Pe biletele false capulu lui Traianu e de abia perceptibilu, netransparentu si in genere grosolanu facutu. Pe biletele bune, foile de lauru, care compunu coroan'a de pe capulu lui Traianu sunt in numeru de optu, cele dantai si se fōi imbinat totu cate duoe, a sipteau in frunte, a opt'a la ceafa, tōte suntu fōrte distincte si bine pronuntiate, ear' cordéu'a (panglica) care lăga coroan'a, se vede in nodulu ei fōrte bine si distinctu. Pe cele false, frundiele si cordeau'a (panglica) nu sunt transparente, nici bine si distinctu pronuntiate. Pe biletele bune, cifrele numerilor si literile ce sunt alaturea cu ele, din susu si din josu, din drépt'a si din stānga, sunt asiediate exactu, netedu si nestramutat in tōr linia dréptă. Pe biletele false tōte aceste cifre si litere sunt asiediate in modu neregulat. Pe biletele bune, cifrele numerilor, ce fie-care biletu pōrtă in mijlocul lui sub inscriptiunea valorei biletului, suntu mici si fōrte precisi si bine tiparite. Pe biletele false aceste cifre sunt mai mari. Pe biletele bune, coloarea albastra e deschisa. Pe biletele false, coloarea albastra e mai inchisa si cele mai dese verzuie. Pe biletele bune, semnatur'a casierului central e de aceeasi coloare că si a biletului insusi. Pe biletele false, acea coloare e mai inchisa de cătu aceea a biletului. Biletele bune au o hartie subtire, de o tiesatura désa, firele tiesaturei bine pronuntiate, in sensu diagonalu. Biletele falsie, au o hartie mai grōsa, de o tiesatura mai rara, firele tiesaturei puçinu pronuntiate, in sensu orizontalu.

(O nota de cincideci florini in fugă mare.) O tieranca din Pustapoo venduse dilele aceste unu porcu in Mező-Tur si luase pentru elu 50 florini. Din precautie tieranca legă banii

de chartia intrunu coltiu alu basmalei (naframei) sale si plecă voiōsa cătra casa. Pe drumu tierancă eata că zari deodata unu iepure, care dormie dusu; ei 'i si succese alu priade, ear' spre mai mare siguranta 'i legă peciole cu basmau'a. Deodata inse iepurele 'i sari din bratii si alergă cu basmau'a, in care era infasiurata not'a de cincideci florini peste campuri. Tierancă se ntielege era de totu consternata asupra fugei iepurelui si a notei strigă si se vaită că a perdu banii, dăr' tōte fura inzedaru. Astfelii serman'a femeia perdu, si porculu si banii si nu s'a potutu bucură nici macar de dorit'a fruptura de iepure.

(Cet y va y o p r i s o n i e r u.) Anglesii nu numai că au nimicu cetele armate ale Zulusilor dăr' au prinsu inca si pe Regele lor Cetyvayo. Raporturile, cari sosescu in Londra asupra printre lui, nu sunt fara interesu. Lordul Gifford crede, că déca regele Zulusilor nu ar' fi cutezatu se ésa din padure, nu s'ar' fi potutu prinde. Numai print'o urmarire neconitenita, nelasandu'l de locu in pace, s'a potutu reusi d'a pune man'a pe elu. In situatiunea s'a de prisonieru, elu se pōrtă cu demnitate si cu gesturi regale. Numai pe vaporu nu se mai putu stapani. Bōla marei si miscarile vasului au fostu ceva nou pentru Zulasi. El devenira fōrte fricosi, si sub nici o conditiune nu mai voieau se amble altfeliu de cătu d'a busiele că copii. Aducendu-se pe vaporu unu aparatu fotografic, regele Zulusilor incepù se se téma fōrte multu de dēnsulu, si tocmai după ce vediù că-i scosese chipulu fara a'l'u vatamă, se linsti érasu. Femeile lui, cam in vîrstă de 20 ani, nu au voitut se se supuie fotografiarei, de cătu după ce stapanul lor le-a poruncit intr'unu modu bruscu; pēna atunci ince tipau de frica. Mare placere simti Maiestatea S'a, candu fu imbracatu in haine europene, pe cari i le-a imprumutat capitanul vasului; mai cu séma 'i placu palari'a inalta, pe care o tragea si peste urechi. Capitanul vaporului, incercandu se'l'u invetie a serie, regele prisoñeru a arestatu unu mare t'alentu. „Resb.“

(Cătu de practicu este unu Yankee) se vede din urmatorul faptu. Unu nordamericanu anglosu de origine (Yankee), care parasesce orasul impreuna cu famili'a s'a, spre a merge la băi, lasa a se lipi pe pōrt'a casei sale o siedula, pe care erau scrise aceste: „Cătra hoti! Argintari'a mea si tōte obiectele mele de valoare se afla sub cheia la banc'a de depozite. Ladile si coferele ce au mai remas in locuintia contineau numai haine portate si puçinu valorose. Cheile se afla pe dulapulu din salonu, in casu candu nu a-ti dă credientu cuvințelor mele. Veti afla acolo si o assignatiune de 50 dolari, care ve va despargubi pentru perderea de timpu si pentru că vati inselatu. Me rogu că inainte de ce veti intră in locuinta mea se ve curatiti mai antaiu frumosu cismele si se nu petati nici covorulu cu stearinu.“

(„Apollo.“) In Budapest'a a aparutu sub redactinnea d-lui Fellegi Victor si Nr. 9 alu brosuri periodice musicale „Apollo“ din lun'a lui Octobre, care contine pe 16 pagine urmatorele piese: „Boccacio“ cuadrille de Laurent Hözl, „Albumblatt“ de I. Magurányi, „2 Preludie“ de Alexander Kapp, „Cantece istorice“ de Sebast. Tinódy pentru coru amestecat, transcris de Julius Kapi, „Trinklied“ de Johann Palotássy, pentru coru de barbati transcris de Iosef Rissner, „Mädchen Gram“, cantecu de Iosef Erney, textu de Alexander Petőfi. Pretiulu de prenumeratiune la „Apollo“ e pe unu anu 6 fl., pe siese luni 3 fl., unu numeru 1 fl.

Cu 1-a Octobre stilu vechiu 1879 s'a inceputu unu nou abonamentu la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

pentru cuartalulu alu IV-lea 1879 cu conditiunile din fruntariu.

Rogamul pe domnii aceia, alu caroru abonamentu spira cu 30 Sept. st. v. 1879, că se grabeșca cu renoirea lui, că se li se pōta tramite fōi regulat.

Domnii noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adressele dloru esacte, arestandu si post'a cea mai aprōpe de loculu, unde locuiescu.

Scrisorile sunt a se adressa la Redactiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Esemplarie complete dela inceputulu anului se mai asta.

Nr. 870/a. f. v. gr.

1. Unu stipendiu de 60 fl. v. a. pe anu unu institutu de economia in patria.

2. Doue stipendie de căte 20 fl. v. a. pe la meseria.

3. Doue stipendie à 25 fl. pe anu la institutu de cadeti din Sibiin.

Concurrentii voru avé a dovedi, că suntu granitari, si că suntu deplinu senatosi, apoi in specvoru documenta:

Cei de sub 1 si 2 că au absolvitu ver'o scolarivale său trei clase normali, ear' cei de sub 3. că suntu suscepiti in institutulu de cadeti; in urma toti, că suntu cu portare buna, facu progressu si că suntu seraci.

Din siedinti'a Comisiunei administratorie de fondurile scolastice granitairesci.

Nasseudu 11 Octobre 1879.

Pentru presedintele:
Mihalasiu,

Secretariulu:
Muresianu

Nr. 4628/879/pret.

1-3

Concursul

Din partea oficiului pretorialu alu tractului Fagarasiu se comunica, că in urm'a conclusului ambelor Comune Voil'a si Cuiculu micu se va esarendu podulu preste Oltu, pe lēngă urmatorele conditiuni:

1. Licitarea se va tiené la 3 Novembre a 9 ore antemeridiane in cas'a de vama.
2. Esarendarea se incepe cu 1-a Ianuariu 1882 si se finesce cu finea lunei lui Decembrie 1882.
3. Inainte de licitare fiascescare licitanta este deoblegatu representantiei ambelor Comune a face cunoscutu, că in bani, hartia de pretin său in ce i va consta cautiunea, care este de a se depune in terminu de 15 dile după licitare, caci la dincontra se va tiené un'a alt noua licitare pe spesele si pericolulu respectivului.
4. Alte conditiuni obveniente se voru face cunoscute cu ocasiunea licitarii si inchierei contractului.

Fagarasiu in 16 Octobre 1879.

Pretur'a Fagarasiana.

Subsemnatii facu prin acăstă cunoscutu onoratilor musterii si onor. publicu, că si-au asortat

Magazinul de haine barbatesci

Strad'a Vamei Nr. 12.

cu cele mai moderne si cele mai fine materii noue pentru **haine de tōmna** si de érna din fabricele **interiore** si **esteriore** si se recomenda cu confectionarea prompta de totu felul de **haine barbatesci**, cu pretiurile cele mai moderate. **Costume de tōmna** dela 25 fl. in susu.

Cu tōta stim'a

A. SCHWARZE & BARTHA.

-12-

Cursulu la burs'a de Viena din 21 Octobre st. n. 1879.

5%	Rent'a charthia (Metalliques) . . .	68.35	Oblig.rurali ungare . . .	91.
			" " Banat-Timis, 88.25	
5%	Rent'a-argintu(im-prumutu nationalu). . .	69.70	" " transilvane, 86.73	
			" " croato-slav, 89.-	
Losurile din 1860 . . .	127.50		Argintulu in marfuri . . .	—
Actiunile bancei nation. 836.—			Galbini imperatesci . . .	5.59
" instit. de creditu 264.80			Napoleond'ori . . .	9.35
Lond'r'a, 3 luni . . .	117.10		Marci 100 imp.germ. . .	57.75

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu

Tipegrafia: Ioanu Gött si fiu Henrecu.